

VIETNAM BULLETIN

politieke

ontwikkeling

in het zuiden

50 ct

tweede jaargang nr 26, 25 mei 1968

Verschijnt om de 14 dagen
 Redactie: Jan Boonstra
 M. van Dullemen
 W. de Graaff
 Benno Groeneveld
 Tineke Nijenhuis
 Queenie Stevens

Redactie/administratieadres:
 Vietnam Bulletin, p/a ASVA
 Weesperstraat 51, Amsterdam
 Gironummer 1281198, tnv Vietnam Bulletin
 Abonnement f 5,- per half jaar, met stilzwij-
 gende verlenging. Buitenland f 7,- per half
 jaar. Los nr f 0,50 (België 7 fr.)

ONZE OORLOG UIT DE LUCHT

door Robert Crichton
 (New York Review of Books, 4-1-'68)

Onderstaand artikel is een uitvoerige boekbespreking van het boek 'Air War: Vietnam' door Frank Harvey, Bantam Books 192 pagina's, \$ 0,75. Frank Harvey is een militair specialist die op verzoek van majoor George Weiss, officier van de 7e luchtmacht in Saigon en van het Amerikaanse blad Flying naar Vietnam is gegaan om de 'definitieve' beschrijving van de oorlogvoering uit de lucht te geven. Frank Harvey werd het zeer havikgezinde blad Flying door het Pentagon aanbevolen. Harvey was 55 dagen bij de bombardeurs. Het enige wat hij niet mocht meemaken waren bombardementen op Noord-Vietnam en B-52-bombardementen op het Zuiden. Het boek van Harvey geeft een verslag van de bombardementen op het Zuiden die ook vandaag nog worden voortgezet.

Red. VB.

(...) Harvey begint zijn boek met zijn reis naar Saigon en een bezoek aan de Mekong Delta - voor een ontbladeringsbombardement dat een onderdeel vormde van de 'Operatie Boerenknecht'. (Ranch Hand) Het motto van de ontbladeringsploegen was: Alleen jullie kunnen bossen voorkomen. Op dat moment lijkt Harvey's boek dappere mannen te beschrijven, die een nare doch noodzakelijke taak vervullen. Maar de toon begint al vlug te veranderen: wat Harvey begint te hinderen, in strijd met zijn aangeboren Amerikaanse gevoel voor 'fair play', is de vreselijke eenzijdigheid der zaken.

Als een boer wiens hele hebben en houden vergiftigd is, de stoutmoedigheid heeft een geweer te pakken en een schot af te vuren op het ontbladeringsvliegtuig, dan blijken de gevolgen van zijn onbesuisde daad catastrofaal. De gebruikelijke handelwijze is dan namelijk, dat een lid van de bemanning een rookgranaat uitwerpt in de richting waarvan hij dacht dat het schot kwam; binnen enkele minuten, soms zelfs seconden verschijnt dan een vliegtuig ter grootte van een Martin B-57 Canberra bommenwerper, dat 'op jacht' is in dat gebied, en bestookt het terrein rond de rook met een vuurkracht die geen enkel Amerikaans soldaat ooit heeft ondervonden. Dit trof Harvey als een overmatig gebruik van geweld. Hij was nog niet zover dat hij zich ging afvragen hoe groot het percentage van de burgerbevolking wel zou zijn, dat hiervan de volle laag zou krijgen.

"Och het is een beetje overdreven", vertelde een vlieger hem. "We gebruiken een 18 miljoen dollar oplossing voor een twee-dollar probleem. Maar ondertussen schoot één van die moedertjes toch maar op ons." De merkwaardige psychologie van de Amerikaanse krijgsmacht komt hier tevoorschijn als een unicum in de moderne oorlogvoering. De Amerikaanse soldaat is gewend geraakt aan zo'n overweldigend overwicht aan vuurkracht die hem vooral uit de lucht steunt (Harvey schat dit ongeveer 1000 : 1) dat hij dit als zijn goed recht is gaan beschouwen, als een Amerikaans recht, ja als een natuurlijk evenwicht in het bestaan. Als de vijand probeert dit evenwicht te herstellen, is de reactie vaak die van een geschokte verbazing: "Wel heb je ooit, dat verdomde gespuis", en soms absurd agressief.

Amerikaanse levens redden

Negers in het Zuiden begrijpen dit soort reacties goed. 'Flying' gebruikte twee adjectieven om het karakter van de luchtoorlog te beschrijven: verdorven en barbaars. Beide zijn accuraat. De rechtvaardiging voor dit gedrag, dat Harvey moeilijk kan betwisten, ligt in de woorden 'Amerikaanse levens redden'. Iedere actie kan door de vingers worden gezien, elke uitspatting aanvaard, iedere onrechtvaardigheid goedgepraat, als hij maar onder deze formule gebracht kan worden. De buitensporige waarde die aan een Amerikaans leven boven elk ander leven wordt gehecht, verklaart de wapens en methoden die we ons gerechtigd ach-

ten te gebruiken tegen de bevolking van Zuid-Vietnam en nu ook in toenemende mate tegen Noord-Vietnam. De sleutelpositie in de luchtoorlog in Zuid-Vietnam nemen de Forward Air Controllers in. De FAC's zijn zoals Harvey ze betitelt, de 'dood zaaiers'. Ze hangen boven de wegen en rivieroeveren en rijstvelden van het zuiden in kleine Cessna 0-IE 'Bird Dog' verkenningsvliegtuigen en treden op als allesziende ogen op zoek naar tekens van verdacht gedrag in het gebied beneden, gereed om als ze wat zien, met bommen hun doem te brengen. "Ze kruisen rond boven de Delta als een waakzame patrouille, beschikkend over leven en dood van de Vietnamese dorpelingen die onder hun dagelijkse vluchten leven." Als een FAC denkt dat hij een doel heeft, mag hij het geschikte vliegtuig voorzien van de geschikte wapens oproepen om het uit de weg te ruimen. Wat Harvey verontrust is de geroutineerde vaak achteloze wijze (gebaseerd op het schamelste bewijs) waarop FAC's zich gerechtigd voelen, doodvonnissen te vellen met een groot aantal verschillende wapens die doden zonder onderscheid. Harvey wist natuurlijk dat er napalm werd gebruikt en was zich bewust van de rol die het in de oorlog speelde.

"De FAC's hebben een lange en dodelijke lijst van 'vuurwerk'. Napalm of benzinegelei zit in aluminium tanks met witte fosfor als ontsteking. Als het de grond raakt en ontbrandt, spat de brandende napalm overal rond, op zijn weg alles wat brandbaar is vernietigend. Napalm wordt beschouwd als bijzonder bruikbaar voor zwaar ingegraven geschutsstellingen, omdat het een groot gebied overstroomt met vloeibaar vuur en brandend in nauwe hopen kruipt. Men zou veel tijd en een hoop zware bommen nodig hebben om een voltreffer te maken op een schuttersput die men met napalm in een handomdraai zou kunnen wegvagen. Men zegt van napalm ook dat het zeer effectief is tegen troepen die zich in hopen en tunnels verbergen, omdat het plotseling alle zuurstof uit de tunnels zuigt door zijn enorme steekvlam, en iedereen die er in zit verstikt."

De beschrijving wekt echter de indruk dat 'Incindergell' zoals de militairen het nu noemen, hoofdzakelijk gebruikt wordt tegen militaire installaties. Harvey was onthutst toen hij ontdekte dat het als 'routine' gebruikt werd tegen zulke 'doelen' als 'smokkellijnen' (rijen huizen langs een weg of water) in verdachte gebieden; op alleenstaande huizen en zelfs rijstaanplantingen, omdat de nieuwe verbeterde 'Incindergell' in water kan branden. De vergissingsmarge bij zulk gebruik is erg breed, maar dat is de prijs die ons leger moet betalen om Amerikaanse levens te redden. Voordat napalm algemeen gebruikt werd, leerden de Vietnamezen net als de Algerijnen 'met hun oorlog te leven' door kleine bomschuilplaatsen onder de vloeren van hun huizen te graven. Met napalm dat in de gaten kan vloeien of spatten is een schuilplaats veranderd in een familiecrematorium.

'Voetballitteken'

Vreemd genoeg echter blijken weinig mensen iets te weten van andere middelen die even kwaadaardig zijn en nog algemener gebruikt worden:

"Maar het dodelijkste van alle wapens, tenminste tegen menselijke wezens, waren de CB's Cluster Bomb units, trosbommen. Een type CBU bijvoorbeeld bestond uit een langwerpige trommel gevuld met metalen ballen zo groot als een soft ball. Binnen in elke metalen bal zaten een aantal kleinere ballen of 'bommetjes'. De CBU's werden boven het doel door samengeperste lucht uitgeworpen. De bommetjes bestreken een brede strook in een nauwgeeven patroon. Ze leken op vuurwerk en waren dodelijk voor iedereen binnen hun bereik. Sommige soorten waren voorzien van tijdontstekers en ontploften pas later als de mensen tevoorschijn waren gekomen, denkend dat het gebied veilig was. Wanneer een piloot CBU's goed gebruikte, kon hij over aanzienlijke afstanden alles wegmaaien, iedereen dodend op een pad dat vele honderden meters breed was en vele meters lang."

De belangrijkste zinsnede in deze beschrijving is 'tijdontsteking'. Sommige van deze trosbommen kunnen zo ingesteld worden, dat ze uren en zelfs dagen nadat ze uitgeworpen zijn pas ontploffen, zodat terwijl de verdachte (die de oorzaak van het bombardement was) kilometers ver weg kan zijn, anderen die het gebied niet hebben verlaten, bijvoorbeeld kinderen die daar eventueel spelen, uiteindelijk het slachtoffer van worden. Men kan zich moeilijk voorstellen dat een militair zo'n gedrag zou kunnen rechtvaardigen, ofschoon voor zover mij bekend is, ook nooit iemand daarom is gevraagd.

Een ander soort tegen mensen gerichte fragmentatiebom, de BLU 36 B, de 'guava' bom genoemd, omdat hij op die vrucht lijkt, is nog doeltreffender. Want guavatrossen die uit een

jachtbommenwerper worden geworpen, kunnen in één vlucht over een dorp, een gebied van een kilometer lang en een kwart kilometer breed met meer dan een miljoen balletjes of staalsplinters verscheuren. CBU's hebben de behoefte aan drastisch nieuwe chirurgische technieken geschapen. Omdat er geen tijd of mogelijkheden bestaan tot het maken van röntgenfoto's, wordt een CBU-slachtoffer dat in de buik getroffen is eenvoudig van boven tot onder open gesneden, de buikinhoud op tafel uitgespreid en met de vingers doorzocht op kogeltjes zoals men een hond op teken nazoeft. Als het zoeken klaar is, worden de ingewanden weer in de buik gestopt en het geheel als een voetbal dichtgenaaid. Dit 'voetballitteken' is het ware symbool geworden voor de ellende in Zuid-Vietnam. Harvey heeft foto's van deze procedure, maar ze staan niet in het boek afgebeeld: ze zijn onverdraaglijk om naar te kijken.

Er zijn twee tactische toepassingen van deze wapens goedgekeurd door de Air Force. De eerste noemt men 'Verkenning door rook'. Als een FAC of de commandant van een 'Huey Hog' helikopter (daarover later nog iets) niets openlijk verdachts vindt, mag hij de boel een beetje in beweging brengen door rookgranaten te werpen op verdachte plaatsen waar wel eens iets aan de hand zou kunnen zijn. Als er mensen vluchten voor de rook en de ontploffing, mag de piloot de conclusie trekken dat hij 'Charley' heeft opgejaagd en elk vernietigingsmiddel dat tot zijn beschikking staat erbij roepen. Zoals een FAC Harvey uitlegde: "Waarom zouden ze anders vluchten als ze geen slecht geweten hadden?"

De tweede goedgekeurde tactiek is kwaadaardiger. Deze heet 'verkenning door vuur'. Volgens deze gedragslijn is een FAC die geen teken van verdachte activiteit kan vinden gemachtigd een gevechtsbommenwerper op te roepen om laag over een smokkelpad of rivier te kruisen en op een door de FAC geschikt geacht moment een trommel CBU af te werpen. Aangezien de bommen die achter elkaar ontploffen de potentiële slachtoffers met de snelheid van het vliegtuig naderen, wordt het effect 'rollende donder' genoemd, hetgeen schrikwekkend is. En als de mensen op de grond dan weer op de vlucht slaan, is de FAC gemachtigd te concluderen dat hij Vietcongs heeft betrappt.

De Huey Hog

De diverse manieren waarop men vlucht vragen om verschillende soorten maatregelen. Als de mensen hun huizen inrennen, is de meest effectieve tactische maatregel ze te 'roosteren' met een bad van napalm. Als ze de rijstvelden ingaan, is de meest afdoende manier ze te besproeien met vuur van 'miniguns' die gemonteerd zijn op 'Huey Hog' helikopters. De 'minigun' is een draaiend meerlopig machinegeweer, dat in staat is 6000 schoten per minuut af te vuren met 7.62 mm (.30 kaliber) munitie. Als de minigun gericht wordt op een mens in een rijstveld, zal hij aan flarden gescheurd worden en letterlijk geheel verdwijnen.

De Huey Hog is steeds belangrijker geworden in Zuid-Vietnam. De Hog is een verbouwde transporthelikopter, die veranderd is tot een zwevend schietplatform met de vuurcapaciteit van een heel infanteriebataljon uit de tweede wereldoorlog aan boord gestouwd. Harvey noemt dit het kwaadaardigste wapen dat in gebruik is, hoofdzakelijk door zijn vermogen boven een doel te blijven zweven. Men zou kunnen denken of hopen, dat een wapen met zo'n groot vernietigingsvermogen met de uiterste zorgvuldigheid zou worden gebruikt, maar Harvey was verbaasd over de vrijheid tot individueel optreden, die iedere helikoptercommandant genoot. Veel Huey's zijn betrokken bij geïmproviseerde verkenningen, vrije 'search and destroy' opdrachten en kleine verrassingsvluchten laag over de grond. Harvey's beschrijving van sommigen van de mannen die deze wapens besturen en gebruiken, is onthullend:

De Amerikaanse Huey troepen in Vinh Long zijn ongetwijfeld de vervaarlijkste (en de jongste) kerels die ik in Vietnam heb ontmoet. Ik was onder de indruk van ze, maar ze beangstigden mij ook. Zij smeten geen onpersoonlijke donderslagen uit de hemel met supersonische straaljagers. Zij daalden mopperend naar de rijstvelden, vuurden op korte afstand en zagen hun tegenstanders uit elkaar spatten in bloedige flarden op 40 meter afstand. Zij werden geraakt door hun plastic windschermen en rotorbladen heen. Zij droegen pantservesten en als een gevecht was gewonnen landden zij op het slagveld, stapten uit en telden hun Vietcong-doden. Elke man had zijn eigen handwapen, dat hij droeg om opruiming te kunnen houden. Een Zweeds K automatisch pistool, scheen het meest geliefd te zijn. Kapitein George O'Grady draagt een stalen helm naar het model van de oude Romeinse gevechtshelmen. Zijn 'open deur schutters' (door gunners) waren dienstplichtigen en net zulke woestelingen als de piloten. Ik zag een 'doorgunner' die met herteleren handschoenen met grote kappen pronkte.

Een man die ik ontmoette was afgezwaaid en naar huis gegaan in een burgerbetrekking. Hij kon het thuis niet uithouden, nam opnieuw dienst en ging terug voor een volgende ronde. Op een avond maakte Harvey's Huey een vlucht langs de rand van een verdacht dorp. "We ladden een volle lading munitie in de stille duisternis en gingen terug naar Vinh Long; niemand zal ooit weten of we iets geraakt hebben, maar we gaven wel een mooi nummertje schieten weg."

"We lappen ze toch weer op"

Op een andere middag, toen Harvey een piloot vroeg hoe hij het eraf had gebracht, antwoordde deze vol afkeer: "Een sof, maar twee Vietcong buffels en een zwangere vrouw." De reden dat Harvey de helikopterbemanningen de geschiktste vindt, is dat ze tenminste weten wie ze doden. De ergste misdaden die tegen de bevolking van Zuid-Vietnam worden gepleegd, geschieden door een van onze minst bekritiseerde wapens, de B-52 bommenwerpers, eens de ruggesteun van generaal Curtiss Le May's Strategic Air Command, de sleutel tot Dulles' politiek van 'massale vergelding'. Oorspronkelijk bedoeld om de H-bom op de Sowjet-Unie te gooien, spelen zij de volgende rol in Vietnam:

"De B-52-bemanningen zijn oude beroepsmilitairen. Zij namen de taak op zich om de VS te verdedigen, toen ze op elk moment het bevel hadden kunnen krijgen om diep in Rusland binnen te vliegen, tegen een dodelijke afweer in van projectielen en jagers; een opdracht waarvan velen niet zouden zijn teruggekeerd. Ze hebben nu orders van een heel ander kaliber, namelijk om grote junglegebieden zonder waarschuwing op te blazen of te verbranden (maar ook wegen, gebouwen en velden al zitten er levende wezens in, dieren en mensen, sommigen onschuldig en van niets bewust). Dat is geen opdracht naar hun smaak, maar zo liggen de zaken nu eenmaal. Men vraagt zich echter af waaraan een man denkt, nadat hij 50 vierkante mijl jungle van grote hoogte met een regen van brandbommen in brand heeft geschoten, als hij in het donker wakker wordt in zijn kamer en ligt te kijken naar de schaduwen op het plafond..."

Niets kan er in deze 50 vierkante mijl in leven blijven, zelfs een schildpad begraven in de modder onder in een hol zal slechts tot as worden. Op deze wijze gebruikt komt de B-52 gevaarlijk dicht in de buurt van een genocide wapen.

Volgens Harvey en andere reporters hebben onze B-52 operaties waarbij bommen van 3000 pond worden gebruikt (instant en een helikopter zwembad makers, zeggen de piloten) een groter aandeel aan de 2.500.000 tot 3.000.000 vluchtelingen dan welke andere Amerikaanse actie ook. Hoe staan deze mensen tegenover hun daden? Harvey gelooft dat hun beroepsmatigheid ze beschermt, evenals het vermogen om het resultaat van hun werk te abstraheren. Harvey trachtte een groep B-52 piloten te bewegen een hospitaal te bezoeken in Can Tho, waar de overgrote meerderheid der patiënten bestond uit vrouwen en kinderen met brand- en bomverwondingen, maar ze wilden er niet naar binnen. Ze hielden daarbij vol dat ze haast nooit iemand raakten. Toen Harvey ze aanbood een flink aantal te laten zien die ze wel degelijk hadden geraakt, zei een van hen tenslotte: "Yeah, maar we lappen ze nu toch ook weer op?" Dat maakte de piloten zelfs aan het lachen. Hun bescherming ligt dus in het niet willen zien. Een van de meest pathetische uitspraken uit de oorlog deed John McCaine, derde zoon en kleinzoon van echte admirals, nadat hij de brandende hel op de Forrestal had overleefd: "Het is moeilijk om te zeggen, maar nu ik heb gezien wat de bommen en napalm uitrichtten op de mensen van ons schip, weet ik nog niet zo zeker of ik nog meer van dat spul op Noord-Vietnam wil gooien." Maar hij was beroepsmilitair en werd enkele maanden later neergeschoten terwijl hij er mee bezig was.

Harvey's boek zal waarschijnlijk van geen enkele vlieger de ogen openen, maar het kan wel helpen om de ogen van die Amerikanen te openen, die al afgestompt zijn door berichten over 'search-and-destroy' opdrachten en de 'pacificatie' van het dorp Ben Suc. Hoewel Harvey het niet zo bedoelde, verschaft het boek 'Lucht Oorlog: Vietnam' nieuw feitmateriaal voor diegenen, die in het debat over de oorlog over willen gaan van argumentatie over Amerikaanse politiek en militaire strategie (een argumentatie die star steeds herhaald wordt) op de vraag of de Amerikaanse handelwijze op welke grond dan ook nog wel moreel toelaatbaar is. In het Westerse denken bestaat de nogal onschuldige maar politiek machtige traditie dat bepaalde dingen eenvoudig niet gedaan kunnen worden onder het mom van politieke noodzaak. Ondanks de gecompliceerde wijze van onze betrokkenheid bij Vietnam is dit een eenvoudig moreel argument. Men gooit geen brandende benzine op de hoofden van vrouwen en kinderen alleen maar omdat er misschien een vijand in het huis zit of althans dan in het huis ernaast.

(...)

DE BLADEN WAARUIT DOOR HET VIETNAM BULLETIN GECITEERD WORDT (V)

In onderstaande rubriek geven redacteuren, oudredacteuren en andere medewerkers hun persoonlijke mening over bladen waaruit regelmatig door het Vietnam Bulletin wordt geciteerd of die om andere redenen belangrijk zijn. Ditmaal nog eens, en voorlopig voor het laatst, een blad waaruit nog nooit in het VB werd overgenomen.

Red. VB.

THE MINORITY OF ONE

'The Minority of One' is een maandblad dat onder de zg. minderheidsopiniebladen in Amerika een aparte plaats inneemt. Het werd in 1959 opgericht, onder de redactie van M.S. Arnoni, en heeft in de loop der jaren een geheel eigen 'gezicht' ontwikkeld. Bladen zoals The Nation, I.F. Stone's Weekly, The Progressive, hebben ook een kleine oplage, maar genieten een zekere bekendheid, daar ze af en toe door grotere bladen en tijdschriften geciteerd worden, maar deze laatste eer is TMO slechts zeer zelden ten deel gevallen. De redacteuren van de grotere bladen passen waarschijnlijk de oude regel toe, die voor sommige oppositieblaadjes geldt: doodzwijgen betekent: onbekend laten blijven. Onder de 'sponsors' treft men de namen van: de Oostenrijker Günther Anders, de historici D.F. Fleming (o.a. The Origins of the Cold War, 2 dln.) en Frederick L. Schuman (o.a. International Politics), het echtpaar Linus Pauling, wijlen Albert Schweitzer, de onlangs overleden grand-old-man van de Amerikaanse macro-cultuur-sociologie Pitirim Sorokin (eens secretaris van Kerenski) en de natuurkundige Prof. Szent-Gyorgyi. De onafhankelijkheid wordt o.a. duidelijk uit de mededeling op pag. 2 =No Commercial Advertising Accepted=, en uit het maandelijks overzicht van de donaties, die het voortbestaan en het zenden van cadeau-abonnementen aan Congresleden e.d. mogelijk maken.

De bijdragen van Arnoni - een oudgevangene uit een naziconcentratiekamp - zelf, hebben iets van essays en hij lijkt mij meer een schrijver die aan journalistiek doet, dan een echte vakjournalist. Uniek is de rubriek 'The Lie Detector', met als ondertitel: The Liar's absent-mindedness is a blessing; it often leads us to the truth. Hierbij worden in twee kolommen krantenberichten, voornamelijk over de Vietnamoorlog, uit dezelfde krant of zelfs delen van eenzelfde bericht naast elkaar geplaatst, om te tonen hoe het ene het andere tegensprekt of soms nog erger. Bij het lezen moet men vaak glimlachen, maar ik kan me ook voorstellen dat je er cynisch van wordt.

Geen enkel onafhankelijk radikaal opinieblad heeft de afgelopen twee jaar zoveel aandacht gewijd aan de betekenis van de Washington-Moskou détente voor het voortduren van de lijdensweg van het Vietnamese volk. Aangezien enkele oude TMO nummers informatie bevatten die nu nog waardevol zijn voor een inzicht in aspecten van de huidige Oost-West verhoudingen, vermeld ik enkele bijzonderheden over deze eventueel na te bestellen uitgaven.

Dec. 65. M.S. Arnoni, A Manifesto of Belief in Man. (A speech on Vietnam and America.)

April 66. Prof. Charles S. Burchill, 'Chinese Aggression. Myth or Menace?'

May 66. J.W. Fulbright. 'The US and China'.

Oct. 66. Frederick Joss. 'Cloak and Dagger in Hong-Kong'. Over deze havenstad als spionagecentrum en bron van berichtgeving over China.

Dec. 66. The Adequacy of Soviet Aid to Vietnam. A polemical exchange of letters between Victor Perlo and M.S. Arnoni.

Jan. 67. Special-7-part issue. If the Vietnam war escalates into China?

July-August 67. Double-issue. The Soviets' Vietnam policy. A debate between Prof. Schuman, Brig. Gen. Hester, Arnoni and John Gerassi.

Sept. 67. Special-issue. Rights and wrongs in the Arab-Israeli conflict. (Wordt binnenkort aangevuld en als paperback uitgegeven.)

Jan. 68. Special-issue. Cambodia Next?

F. Ed. Corsten

Abonnementen: Europa zeepost \$ 8; luchtpost \$ 15; studenten zeepost \$ 6 (nummer collegekaart en universiteit vermelden).

Oude nummers \$ 1 (studenten \$ 0.50). Bestellen per postwissel plus extra afgerond bedrag voor porto, en per brief toelichten.

Adres: The Minority of One Inc. 155, Pennington Ave. P.O. Box 544. Passaic, N.J. USA 07055.

In A'dam verkrijgbaar bij Athenaeum boekhandel (Spui) en bij Pegasus (Leidsestraat).

GOED NIEUWS

De New York Review of Books (zie VB II,18) is nu in Nederland te koop: bij Athenaeum Boekhandel, Spui, Amsterdam. (In de nummers van 25 april en 9 mei zijn met name twee artikelen van Seymour M. Hersh over 'Poison Gas in Vietnam' belangwekkend.) Het blad Ramparts (zie VB II,11) is nu ook verkrijgbaar bij Van Gelderen in Amsterdam. Aan de informatie over het blad Liberation (zie VB II,24) kan nog toegevoegd worden dat het sept./okt. nummer gewijd was aan de beroemde, in Zierikzee geboren, Amerikaanse pacifist A.J. Muste, een man die in bepaalde opzichten te vergelijken is met een figuur als Bart de Ligt. Het dec. 67/jan. 68 dubbelnummer was geheel gewijd aan de Roskildezitting van het Vietnam Tribunaal.

Red. VB.

Literatuur

PETER WEISS: VIETNAM DISKURS

Het toneelstuk van Peter Weiss over Vietnam (Vietnam-Diskurs) vertoont overeenkomsten met Die Ermittlung, het oratorium over Auschwitz. Ook in dit nieuwe stuk spelen de acteurs verschillende, soms 'tegengestelde' rollen, en is de dictie eerder reciterend dan realistisch. De opvoering verloopt gestileerd; alle aandacht moet op de tekst vallen. Het stuk is in twee delen verdeeld: de periode die loopt van 500 voor Christus tot de uitroeping van de Vietnamese onafhankelijkheid in 1945, en de periode van 1954 tot augustus 1964, het Tonkin-incident.

In het eerste deel wordt een overzicht gegeven van een aantal vreemde overheersingen die Vietnam te verduren heeft gehad. De kolonisering door westerse landen, die zich met Vietnam bemoeiden (uiteraard voornamelijk Frankrijk, maar ook Nederland treedt nog even op) krijgt in dit deel relatief veel aandacht. Een algemeen kenmerk van deze 2500 jaar is de voortdurende uitbuiting van de arme boerenbevolking. De boeren zijn nodig om allerlei oorlogen uit te vechten, maar de beloften die worden gedaan om ze tot vechten te krijgen worden niet nagekomen. De eerste groepering die werkelijk het lot van de bevolking wil verbeteren is de beweging die geïnspireerd is door het succes van de Russische revolutie. De functie van de beschrijving van dit lange stuk Vietnamese geschiedenis is de Amerikaanse agressie tegen Vietnam in historisch perspectief te plaatsen. Aan het einde van het stuk wordt in een koor over de Amerikanen gezegd:

Dieser mächtige Feind
tritt an die Stelle
aller früheren
Unterdrücker.

Het tweede deel gaat over de Amerikaanse agressie. Op het Vietnam Tribunaal (Weiss was een van de tribunaalleden) werd de agressie als de allerbelangrijkste misdaad beschouwd, de misdaad die alle andere misdaden mogelijk maakt. Wat Weiss aantoont, is dat de Amerikanen doelbewust agressie hebben gepleegd door de besluiten van de Conferentie van Genève te negeren en te saboteren. Door Diem aan de macht te helpen, door Zuid-Vietnam binnen de bescherming van de SEATO te halen, door Diem in staat te stellen een sterke terreurorganisatie op te bouwen, en door geen verkiezingen in 1956 te laten houden.

Het stuk van Weiss is sterk didactisch, in de goede zin van het woord. De uitspraken van tientallen Amerikaanse politici, en discussies binnen allerlei Amerikaanse regeringslichamen over de Vietnamese politiek heeft hij gecondenseerd tot korte, heldere ritmisch goed lopende tekst. Hij laat de Amerikanen onder elkaar over Vietnam spreken, en onder elkaar is men altijd wat openhartiger. Hij begint in januari 1954, enkele maanden voor de Conferentie van Genève op het moment dat het er voor de Fransen erg somber uitziet. Weiss probeert het publiek ervan te overtuigen dat Amerika niet toevallig in deze oorlog betrokken is geraakt, en dat escalatie niet het gevolg is van situaties die uit de hand lopen, maar van beslissingen. Het stuk eindigt met de grote escalatie, het geësceneerde Tonkin-incident. Dit is inderdaad een goed moment om te eindigen. Weiss had het stuk nog iets langer door kunnen laten lopen (hij schreef het tussen juni 1966 en juli 1967), maar door in augustus 1964 te eindigen dwingt hij als het ware de toeschouwer het stuk zelf af te maken. Door de Tonkin-resolutie kreeg Johnson volmacht die stappen te ondernemen die hij nodig achtte 'zur Verteidigung der Freiheit'. 'Bereitet euch vor auf das Schlimmste' begint het slotkoor dan.

De tekst van het stuk wordt gevolgd door een chronologie en door een uitgebreide bibliogra-

fie. Weiss heeft bij het schrijven van dit stuk de medewerking gehad van Jürgen Horlemann die samen met Peter Gäng 'Vietnam, Genesis eines Konflikts' schreef.

Hans Maureau.

Peter Weiss. Diskurs über die Vorgeschichte und den Verlauf des lang andauernden Befreiungskrieges in Viet Nam, als Beispiel für die Notwendigkeit des bewaffneten Kampfes der Unterdrückten gegen ihre Unterdrücker sowie über die Versuche der Vereinigten Staaten von Amerika die Grundlagen der Revolution zu vernichten.

f 13,- Suhrkamp

DE TOENADERING TUSSEN DE VERSCHILLENDE POLITIEKE BEWEGINGEN IN HET ZUIDEN IS DE AFGELOPEN DRIE MAANDEN STERKER GEWORDEN

door Jean-Claude Pomonti (Le Monde Diplomatique, mei 1968)

Het staken van de bombardementen op het Noorden kan inzet zijn van onderhandelingen tussen de Verenigde Staten en Noord-Vietnam. Een overeenkomst op dit punt zou zelfs, wanneer het bereikt wordt, een belangrijke stap zijn op weg naar een beëindiging door onderhandelingen van het Vietnamese conflict. Maar het is slechts een eerste probleem en de eventuele overeenkomst op dit punt raakt noch de voorwaarden, noch de uiteindelijke doelstellingen van de werkelijke vredesonderhandelingen. Wat dat betreft is het programma van het Nationaal Bevrijdingsfront dat in augustus 1967 werd aangenomen, zeer duidelijk: de toekomst van het Zuiden is een zaak van de mensen uit het Zuiden onderling enerzijds en tussen hen en de Amerikanen anderzijds. Het houden van algemene verkiezingen in geheel Vietnam, zoals voorzien in de Akkoorden van Genève van 1954, daarover wordt niet meer gesproken, zulks naar het schijnt met instemming van het Noorden, want Hanoi heeft zijn duidelijke en formele steun aan het programma uitgesproken.

Men zal dus rekening moeten houden met de standpunten van het NBF dat met de 'verraderskliek van Thieu-Ky' weigert te praten en dat zich 'de enige echte vertegenwoordiger van het Vietnamese volk' noemt. Men dient eveneens rekening te houden met de houding van de autoriteiten in Saigon die het NBF iedere legaliteit ontzeggen, het niet wensen te erkennen en nog veel minder van plan zijn onder welke vorm dan ook met hen samen de leiding van het land op zich te nemen. De twee belangrijkste belanghebbenden sluiten met andere woorden, als men hun beider standpuntbepalingen gelooft, de mogelijkheid van een onderling gesprek uit. De toekomst zal leren of deze moeilijkheid, waarschijnlijk de belangrijkste van alle moeilijkheden, overwonnen kan worden. In ieder geval is op dit moment, drie maanden na het Tetoffensief, de politieke toestand in het Zuiden belangrijk veranderd, waarschijnlijk meer in de richting van een toenadering tussen de Zuidvietnamezen onderling dan omgekeerd. Eerst moeten we erop wijzen dat het NBF in zijn programma van augustus 1967 zijn optreden op een zeer nationalistische wijze inkleedt. De 'patriottische oorlog' komt op de eerste plaats voor de andere doeleinden, ook de hereniging van het land die 'stap voor stap zich zal voltrekken, door middel van vreedzame middelen op basis van onderhandelingen tussen beide zones'. De tekst bevat geen enkele toespeling op de opbouw van een socialistische staat, maar verplicht zich 'het eigendomsrecht van de burgers over de produktiemiddelen en andere goederen te beschermen' evenals 'de legitieme rechten van alle buitenlandse ingezetenen die niet met de Amerikaanse imperialisten samenwerken'.

Het allerbelangrijkste is misschien nog wel de oproep gericht aan 'alle patriottische krachten en personen die, om welke reden dan ook, zich niet bij het Front hebben aangesloten' en aan wie wordt voorgesteld 'samen te werken tegen de gemeenschappelijke vijand - de Amerikaanse agressors en hun dienaren'. Die zin vormt wellicht de sleutel voor een eventuele verzoening tussen de Zuidvietnamezen. De uitsluiting van het NBF wordt hiermee door het NBF beperkt tot de generaals Thieu en Ky en hun regime. Deze zin maakt het ook mogelijk beter te begrijpen wat er sinds de ontkenning van het Tetoffensief is gebeurd.

Twee politieke doeleinden van het NBF

Aan de vooravond van dit offensief stond de meerderheid van de bevolking op het platteland in de Mekongdelta en in de kleine kustvlakten van de noordelijke provincies van Zuid-Vietnam onder bestuur van het Front. Het was er bovendien in geslaagd in de meeste stedelijke gebieden ondergrondse organisaties te vormen, zoals gebleken is uit het gemak waarmee het binnen 48 uur in talrijke steden wist binnen te dringen, met name in Hué, de voorsteden van Saigon en in de belangrijkste steden van de Delta, de hoogvlakten en de kust.

Maar er was een belangrijk deel van de bevolking dat hoewel niet op de hand van het regime van Saigon toch in gebieden woonde dat erdoor werd bestuurd. Tenslotte had men de zuidelijke bourgeoisie en de vluchtelingen uit het Noorden, die zich, zij het om verschillende redenen en in verschillende intensiteit, met de regering van de generaals Thieu en Ky verbonden hadden. Zij vormden het kader van het leger, het bestuursapparaat en de politiek-religieuze bewegingen - noordelijke of zuidelijke katholieken, boeddhisten voor of tegen de regering, of de Hoa-Hao en Cao-Dai sektes in de Delta. Het Tetoffensief had tot politiek doel het militaire bewind van deze sociale en politiek-religieuze groepen te isoleren en hen tegelijkertijd gelegenheid te geven 'zich te beteren' door acceptabele opvangstorganisaties in het leven te roepen.

Het eerste, strikt militaire deel van het offensief bereikte het eerste van deze twee doelen. Het bewees het zwakke verdedigingssysteem van de steden. In die steden heerst sindsdien een klimaat van onzekerheid dat gaande wordt gehouden door tienduizenden daklozen die in de meeste gevallen slachtoffer van luchtbombardementen zijn. Het heeft de onmacht van het bestuursapparaat van de regering aangetoond door vrijwel onoplosbare problemen van wederopbouw, bevoorrading en werkgelegenheid te scheppen. Het heeft de regering bovendien gedwongen impopulaire maatregelen te treffen: behalve de grote verwoestingen bij de herinname van de steden of bepaalde wijken door het regeringsleger is de regering gedwongen geweest de algehele mobilisatie af te kondigen en is er toe gebracht de strijd tegen de corruptie en de meest ongezonde aspecten van de economische activiteiten rond de aanwezigheid van een belangrijk buitenlands expeditieleger aan te vatten. Zo berooft in Saigon de mobilisatie de industrie en de lokale ambachten van het merendeel van hun werknemers, of die zich nu verborgen houden of onder de wapenen zijn geroepen; het sluiten van de bars in de hoofdstad heeft een leger van twintigduizend animeermeisjes, die hun vaak talrijke families voor een belangrijk deel onderhielden, op straat gezet. Het Tetoffensief is slechts een begin geweest van een proces dat door de Zuidvietnamese regering door de 'krachtige' maatregelen die zij heeft moeten nemen, sindsdien wordt verlengd. Het is een ontbindingsproces dat door twee oorzaken wordt gestimuleerd: de laatste plaatsen waar de oorlog geen toegang had en laatste voordelen van de oorlog zijn aan het verdwijnen. De strategen van het Front noemen dit de vijand zijn 'achterland' ontnemen. Het is duidelijk dat zij in dit laatste zijn geslaagd.

Het Tetoffensief heeft bovendien nog een ander proces versneld: het zich losmaken van de sociale en politieke groepen die het Saigonregime ondersteunden of althans aanvaardden. Zowel de ene als de andere onderhouden nog wel banden met het regime en ze beschikken nog wel over vertegenwoordigers bij het Saigonbewind. Boeddhisten uit de omgeving van Thich Tri Quang, de leider van de anti-regeringsfractie van de Kerk, hebben zich aangesloten bij de politieke bewegingen die de generaals Thieu en Ky onlangs hebben gevormd om hun regering te ondersteunen. Dat terwijl de belangrijkste leiders van deze stroming, de eerwaarde Tri Quang en vier van zijn belangrijkste adjudanten, gevangen zijn genomen. Maar het lijkt of het hier eerder gaat om een politieke dekmantel, een deel van de beweging blijft met opzet nog in de legaliteit. Hetzelfde geldt voor de Hoa-Hao, de politiek-religieuze sekte die nog steeds zeer invloedrijk is in de provincie Long-Xuyên, in het hart van de Delta; ook zij heeft officiële vertegenwoordigers in Saigon, maar ter plaatse heeft zij zich losgemaakt van de regering en verstaat zij zich met het NBF, zij het ook dat zij niet samenwerken. Zo zou men door kunnen gaan met het noemen van voorbeelden van groepen die de regering van Saigon nog niet 'communistisch' noemt maar die reeds wel vallen onder het 'patriottische criterium' van het NBF. Ook hier gaat het om een proces dat door het Tetoffensief is versneld en dat door de maatregelen die door de generaals Thieu en Ky genomen zijn, wordt voortge-

ADVERTENTIEFONDS

L.N.B. te A. f 10,-; H.v.t.O. te U. f 10,-; A.M.O. te DH. f 4,-; J.E.R. te B. (NH) f 25,-; J.H. te H. f 10,-; Y.S. te A. f 10,-.

Totaal veertiende verantwoording f 69,-. De goede gevers worden hartelijk bedankt. Verdere giften blijven van harte welkom. Onze volgende advertentie zal worden aangeboden in het Parool. Ons gironummer is 1 28 11 98 ten name van Vietnam Bulletin, onder vermelding van ADVERTENTIEFONDS.

zet. In februari heeft de politie van generaal Loan behalve de eerwaarde Tri Quang en zijn vier adjudanten, een vijftigtal leiders van politieke bewegingen gearresteerd die, hoewel zij tegenstanders van het militaire bewind waren, niet van plan waren zich bij het Front aan te sluiten en die zelfs voor het grootste deel onderhandelingen daarmee vóór het Tetoffensief afwezen. Dat offensief heeft hen zeker aan het denken gezet maar nog voordat ze tot conclusies konden komen, werden ze al gearresteerd. Behalve de verwoestingen door de bombardementen en het militaire succes van het offensief kon hun eigen arrestatie hen slechts verder van de regering verwijderen en hen tot andere standpunten brengen. Het enige wat nog ontbrak was een ander schema voor politieke actie dan datgene wat het Zuidvietnamese regime hen tot nu toe verschaft had.

Dit schema hebben sommigen al gevonden in de Fronten van Patriottische Samenwerking die in de stedelijke gebieden spontaan of onder invloed van het NBF zijn gevormd. Deze lokale 'revolutionaire regeringen', die niet met het NBF samenvallen maar wel nauw ermee samenwerken, bieden hen die zich tegen de Amerikaanse interventie verzetten de mogelijkheid er tegen te strijden, terwijl ze tegen geweld zijn of geen lid willen worden van het NBF, een organisatie die zij, terecht of niet, te veel onder invloed van extreem-linkse elementen vinden staan. In Hué staat het Front van Patriottische Samenwerking op dit moment onder leiding van Le Van Hao, een professor die nog in januari doceerde aan de faculteit van Saigon. In de hoofdstad is de leider de voorzitter Trinh Dinh Thao, een advocaat. Een ander belangrijk punt van deze revolutionaire organisaties, waarvan het ontstaan op zijn minst is gestimuleerd door het NBF, is dat zij slechts gevormd worden wanneer intellectuelen, leden van de vrije beroepen of religieuze leiders bereid zijn ze te leiden. Zij zullen pas, wanneer in alle provincies van het Zuiden lokale organisaties gevormd zijn, samensmelten tot een landelijke revolutionaire regering. Een voorzichtige politiek die grote kansen biedt althans een gedeelte van de Zuidvietnamese burgerlijke en politieke elite voor zich te winnen, die om menselijke, politieke redenen of uit eigen belang het Saigonregime de rug toekeren. De vorming van dergelijke opvangorganisaties heeft het NBF in staat gesteld zo groot mogelijk voordeel te trekken van de militaire en psychologische resultaten van zijn Tetoffensief.

Zo moet men de eerder geciteerde oproep opvatten 'aan alle patriottische krachten en personen die, om wat voor reden dan ook geen lid zijn van het Front' om 'samen te werken tegen de gemeenschappelijke vijanden - de Amerikaanse agressors en hun dienaren'. De vorming van 'revolutionaire regeringen' stelt de belanghebbenden in staat de voorgestelde 'samenwerking' in de praktijk te brengen. Zoals we gezien hebben, is die beweging al begonnen. Het enige is dat deze 'regeringen' gezien de omstandigheden waaronder zij tot stand zijn gekomen, nog ruimte voor twijfel open laten aan hun bewegingsvrijheid ten opzichte van het Bevrijdingsfront. Dat is waarschijnlijk een van de redenen waarom tot op heden er slechts twee zijn gevormd - die van de provincies Thua-Thiên (Hué) en Gia-Dinh (Saigon). Dat is eveneens de reden waarom het NBF zich tot op heden onthouden heeft aan te geven op welke wijze de strijd tegen 'de Amerikaanse agressors en hun dienaren' gevoerd kan worden.

In dit verband moet worden opgemerkt dat het NBF afgelopen maand zich enigszins gebonden heeft het leven van de in Saigon opgesloten politieke en religieuze leiders te garanderen. Heeft het niet doen weten dat het 'in aanmerking komende tegenmaatregelen' tegen zijn eigen Amerikaanse gevangenen zou nemen wanneer de 'marionetten van Saigon' de gevangenen zouden doden, daarbij inbegrepen de 'intellectuelen' die geen lid van het NBF zijn, ja zelfs in sommige gevallen hun tegenstanders? In 1966 had het NBF reeds voorgesteld de opstandigen te helpen tijdens de opstand van de boeddhisten in Hué en Da Nang. Deze keer is het nog verder gegaan: onder de gevangenen waren niet alleen anti-regeringsgezinde Boeddhisten maar ook een man als Au Trung Thanh, minister van economie in het kabinet-ky in 1966, en Truong Dinh Dzu, een oud-vriend van de broer van mevrouw Ngo Dinh Nhu, bekend om zijn relaties met de Amerikanen. De waarschuwing van het NBF had ook betrekking op een man als Phan Khac Suu, die in 1967 voorzitter was van de grondwetgevende vergadering en die gedurende 48 uur werd ingesloten. De twee eerst genoemden verbergen sinds de afgelopen zomer niet meer hun voorkeur voor een overeenkomst met het NBF, de derde is altijd tegen een erkenning van het NBF - in zijn ogen een uit Hanoi geleide communistische organisatie - geweest. Deze weinige voorbeelden tonen aan dat de voorstellen van het NBF ook aan tegenstanders die ook nu nog met de 'Amerikaanse agressors' samenwerken gericht zijn. Tussen generaal Thieu en Phan Khac Suu is het verschil van subtiële aard. Misschien is het niet meer dan dat de één de president is en de ander het dus niet is. Maar deze soepelheid biedt het voordeel als enig oorlogsdoel het anti-americanisme te hanteren en zo de wegen naar een bijna algemene verzoening te openen. Of het nu gaat om de plaatselijke pro-NBF 'revo-

lutionaire regeringen', of andere niet aan de regering gebonden politieke of religieuze bewegingen, voor het eerst sinds het begin van het conflict is het mogelijk dat alle Zuidvietnamese organisaties, met uitzondering van de regering van Saigon, tot overeenstemming komen over een gemeenschappelijk politiek platform.

De Boeddhisten hebben aanhangers die direct met het NBF samenwerken (hun studenten in Hué, die duidelijk met de opstand in de oude keizersstad meededen), die lid zijn geworden van een 'revolutionaire regering' (de eerwaarde Don Hau en prof. Le Van Hao, die we al noemden) en die hen vertegenwoordigen in Saigon (de eerwaarde Thien Minh, leider van de Boeddhistische Jeugd en rechterarm van de eerwaarde Tri Quang). Hetzelfde geldt voor de Hoa-Hao; sommige van hun eenheden vechten reeds sinds 1955 in de Delta, andere zorgen voor de veiligheid in de provincie Long Xuyen, tenslotte hebben ze hun vertegenwoordigers bij de regering in Saigon. Of we het nu hebben over de bourgeoisie van de Delta, de belangrijkste politieke bewegingen, of de elite van het noordelijke deel van Zuid-Vietnam: hun situatie is dezelfde. Alleen de militaire machthebbers in Saigon komen niet in dit schema voor. Wie vertegenwoordigen zij? Voornamelijk de één miljoen vluchtelingen uit Noord-Vietnam die voor de helft katholiek zijn en die in 1954 en 1955 na de tekening van de Akkoorden van Genève naar het Zuiden zijn geëvacueerd. Met uitzondering van een kleine minderheid die zich reeds geruime tijd heeft uitgesproken voor een oplossing door onderhandelingen van de oorlog, leven zij met een spookbeeld van het communisme dat hen is bijgebracht door hun priesters die er een op de kruisvaarders uit de middeleeuwen gelijkend geloof op na houden. Deze fanatieke katholieken bevolken het bestuursapparaat van de regering en het leger sinds Diem hen bij gebrek aan anderen gebruikte om het regime te bouwen waarvan hij gedurende negen jaar de leider was. Zij waren het, die in de jaren 1956 tot 1958 het ijverigste meededen aan de 'heksenjacht' en die, met de huurlingen van de bergstammen, de elite vormden van het regeringsleger. Zij zijn het die sinds 1954 door hun blind fanatisme iedere mogelijkheid op een vergelijk hebben tegengehouden. Zij zijn het die ook vandaag nog het belangrijkste struikelblok voor een regeling van het conflict in het Zuiden vormen. Want wanneer zij niet bestonden, zouden de Verenigde Staten niet langer over één voorwendsel beschikken om hun huidige inmenging op te baseren.

Het eindresultaat is dus dat een meerderheid van de Zuidvietnamese bevolking, een veertien van de vijftien miljoen die men in het Zuiden telt, op het punt staat elkaar te vinden op een gebied van overeenstemming maar dat zij daarin worden belemmerd door een minderheid die er zich tegen verzet met behulp van een massale buitenlandse interventie. Men dient nog maar af te wachten hoe lang deze minderheid ervoor nodig zal hebben de uitnodiging die in de toenadering tussen de verschillende bevolkingsgroepen van de Zuidvietnamese bevolking besloten ligt, in overweging te nemen. Dat generaal Ky, zelf afkomstig uit het Noorden, van plan is, ja zelfs een begin maakt deze gemeenschap te bewapenen, is nauwelijks moed gevend. Maar andere tekenen zijn dat wel: er is reeds een deel van de uit het Noorden afkomstige groep katholieken die de toekomst met wat meer kalmte bekijkt. Behalve een kleine groep liberale priesters die voorstanders zijn van onderhandelingen, beginnen anderen te denken dat de voortzetting van het conflict, gezien de wending van de strijd sinds het Tetoffensief, tot weinig goeds kan leiden. Het debat is geopend: niemand weet waartoe het zal leiden.

BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN

van 28 april tot 6 mei

- 28-4 In de Laotiaanse hoofdstad Vientiane hebben vertegenwoordigers van de VS en Noord-Vietnam al enige tijd contact met elkaar. Echter zonder resultaat. In een communiqué dat het Bevrijdingsfront heeft vrijgegeven wordt bekend gemaakt dat sinds het Tetoffensief "200.000 man vijandelijke troepen, waaronder 60.000 Amerikanen en bondgenoten gedood, gewond of krijgsgevangene zijn gemaakt".
- 30-4 Nelson Rockefeller, gouverneur van de staat New York, stelt zich kandidaat voor het presidentschap voor de Republikeinse partij. Hij behaalt een verkiezingsoverwinning in Massachusetts.
- 1-5 Indonesië stelt voor de besprekingen op een schip te houden. Het voorstel wordt door de VS aanvaard, door Hanoi verworpen. Aan het Noordelijke front is het NBF in het offensief.
- 3-5 Noord-Vietnam stelt Parijs voor als onderhandelingspunt. Hanoi wil op 10 mei met de besprekingen beginnen en heeft minister Xuan Thuy tot leider van de missie benoemd.

Bombardementen op Noord-Vietnam hebben een nieuw hoogtepunt bereikt: 3324 missies in april tegen 2654 in maart. De Amerikanen hebben bekend gemaakt in de periode 1-1-61 tot 27-4-68 22.006 doden te hebben. In de afgelopen week zijn met name de verliezen in de A-Shau-vallei zeer hoog. De VS aanvaarden Parijs.

5-5 Het Bevrijdingsfront start een nieuw offensief.

(Le Monde)

MEDEDELINGEN

Nijmegen. Het Vietnam Comité Nijmegen heeft besloten de eigen inzamelingsactie ten behoeve van het Vietnamese kind te laten samenvallen met het landelijke initiatief van het Nationaal Comité Vietnam. Steunlijsten van het NCV voor de medicamentenactie zijn nu verkrijgbaar bij B.G. Aalders, De Ruyterstraat 183 (tel. 08800-23710).

Heerenveen. In Heerenveen hebben de gemeenschappelijke vrouwenorganisaties een actiecomité (secr. Mw. C.C. Steen-Bruins, Twentelaan 12, Heerenveen, tel. 6589) in het leven geroepen, dat zich in dienst wil stellen van het Vietnamese kind. Men zal de actie Den Doolaard voor adoptie van Vietnamese kinderen in Nederland steunen en geld inzamelen door de verkoop van zelfgemaakte en gekregen artikelen.

Resist. Het initiatiefcomité 'Academic Days of Conscience' (secr. postbus 3701, Amsterdam), gevormd door een aantal hoogleraren van de Faculteit van Godgeleerdheid van de Universiteit van Amsterdam (Golterman, Horst, Kooiman, Mönnich, Sperna Weiland, Strijd), het bestuur van de wetenschappelijke staf en de faculteitsvereniging van die faculteit, heeft zijn solidariteit uitgesproken met de Academic Days of Conscience in de USA. Men bereidt nieuwe acties voor. Theologen en anderen worden verzocht zich met het comité in verbinding te stellen.

DRUKWERK

Frankering bij abonnement
Amsterdam

Afz.: Vietnam Bulletin
p/a ASVA
Weesperstraat 51
Amsterdam

HOLLAND